

Društvene mreže

**Provjera
privatnosti
i sigurnosti**

**Vodič
za djecu i
roditelje**

Društvene mreže

Provjera
privatnosti
i sigurnosti

Vodič
za djecu i
roditelje

Centar za nestalu
i zlostavljaju djecu

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo za demografiju,
obitelj, mlade i socijalnu politiku

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo znanosti
i obrazovanja

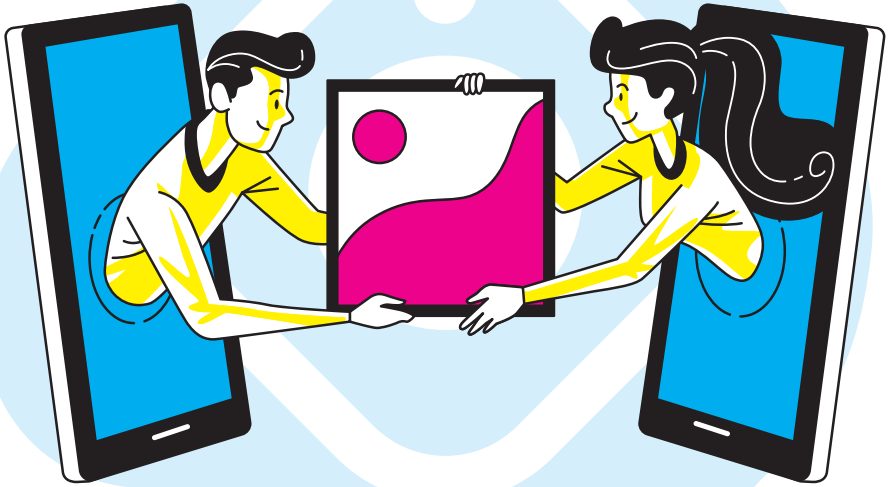
ZAKLADADRIS

AGENCIJA ZA
ELEKTRONIČKE
MEDJE

Instagram

- Što je Instagram?
- Koje su još mogućnosti Instagrama?
- Privatnost i sigurnost
- Znaš li je li tvoj profil privatn ili javan?
- Znaš li tko te prati?
- Kako prijaviti problem?
- Znaš li kako obrisati svoj korisnički račun?
- Kome se mogu obratiti za pomoć i podršku?

Što je Instagram?

Instagram je popularna besplatna aplikacija za obradu i dijeljenje fotografija, videozapisa i poruka.

Koje su još mogućnosti Instagrama?

Dijeljenje priča

Priča (Story) brz je i jednostavan način dijeljenja trenutaka i iskustava. Takvi sadržaji vidljivi su tijekom 24h. Prilikom snimanja Priča mogu se koristiti tekstovi, glazba, naljepnice ili GIF animacije. Priče, također, mogu biti u obliku videozapisa koji se mogu urediti s Instagram alatima kao što su Boomerang i Superzoom. Tvoje Priče mogu biti interaktivne na način da se objavi anketa na koju pratitelji odgovaraju. Osim toga, najvažnije Priče možeš podijeliti na svom Profilu te će se te Priče tamo zadržati sve dok ih ne odlučiš ukloniti.

Slanje direktnih poruka

Slanje poruka još je jedna od mogućnosti Instagrama. Poruku je moguće poslati u tekstualnom obliku, kao sliku i video – nadopuniti s filterima ili naljepnicama. Opcija koju direktne poruke nude jest slanje fotografija ili videozapisa određenog trajanja. Tako na primjer možeš odabrati želiš li da tvoja fotografija bude stalno vidljiva u razgovoru, da je vidljiva nekoliko puta ili samo jednom. Osim slanja fotografija, moguće je poslati videozapise te pozvati prijatelje na grupni videorazgovor. Također, moguće je direktno poslati objavu ili Priču drugog korisnika. Poruku je moguće poslati svima koji imaju Instagram korisnički račun. Ukoliko primatelj poruke nije ujedno tvoj pratitelj, tvoja će mu se poruka pojaviti u obliku zahtjeva u Pristigloj pošti (Inbox). Za slanje fotografija i videozapisa putem Instagram Directa:

1. Napravi novi snimak ili odaberi jedan iz albuma kamere.
2. Dodaj filtere, efekte ili opise.
3. Odaberi Direct i označi osobe kojima želiš poslati poruku (najviše 15 osoba).
4. Odaberi Pošalji (Send).

Snimanje dužih videozapisa

Instagram nudi mogućnost snimanja dužih videozapisa, tj. IGTV koji nisu vremenski ograničeni. Također, IGTV ponudit će svakom korisniku Instagrama videozapise drugih osoba koji bi odgovarali njegovim preferencijama. Slično kao i za Priče, videozapisi se gledaju na naslovnici te ih se može označiti sa like-om, ostaviti komentar te proslijediti prijateljima.

Kupovina

Na naslovnici i Pričama mogu ti se ponuditi razni proizvodi koji te mogu zanimati. Na tim su proizvodima dodane oznake i poveznice na kojima možeš saznati više informacija o njima. Možeš saznati naziv proizvoda, cijenu te mogućnost kupovine. Ukoliko ugledaš nešto zanimljivo, ali ne želiš odmah kupiti, moguće je spremiti fotografiju ili videozapis proizvoda u Shopping Collection.

Pretraživanje

Naslovnica Instagrama nudi brojne fotografije i videozapise koji bi mogli odgovarati tvojim interesima. Ukoliko želiš pretražiti dodatne informacije, to je moguće putem kartice Pretraživanja (Explore). Na toj će se naslovnici ponuditi sadržaji koji su u skladu s osobama koje pratiš i objavama koje ti se sviđaju. Instagram nudi mogućnost pretraživanja pomoću kategorija ili hash-tagova. Dovoljno je samo osvježiti naslovnicu kako bi se pokazali novi sadržaji.

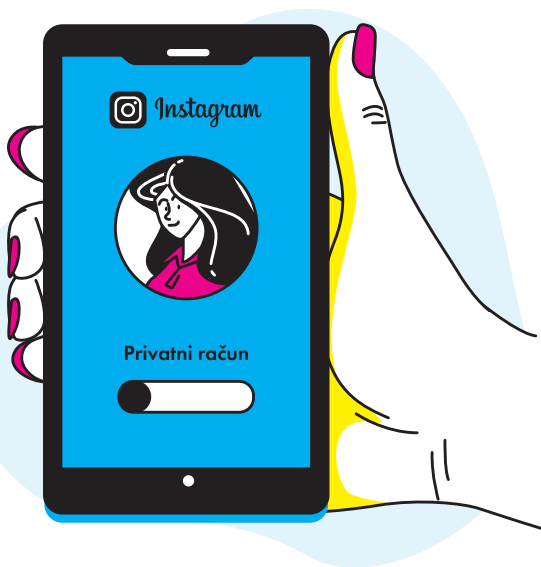
Privatnost i sigurnost

Znaš li je li tvoj profil privatn ili javan?

Instagram ima jednostavne postavke privatnosti: ili dijeliš svoje objave sa svima (javni profil) ili samo s ljudima kojima si dozvolio/la da te prate (privatni profil). Potičemo kroisnike da razmisle prije nego nešto objave, bez obzira jesu li njihovi profili javni ili privatni.

Znaš li tko te prati?

Ako imaš javni profil, svatko te može pratiti i vidjeti tvoje objave. Ako imaš privatni profil, moraš potvrditi svaki zahtjev i tek tada će te osobe moći vidjeti tvoje objave. Bilo bi dobro da s vremena na vrijeme pregledaš listu osoba koje te prate i napraviš čišćenje. Ako želiš s liste ukloniti nekoga tko te prati, možeš ga ukloniti ili blokirati.

Prestati pratiti korisnički račun

Ukoliko druga osoba dijeli fotografije ili videozapisi koji ti ne odgovaraju, možeš ju prestati pratiti na sljedeći način:

1. Otići na korisnički račun osobe
2. Kliknuti na karticu Pratim (Following) i kliknuti na Prestani pratiti (Unfollow)

Kada prestaneš pratiti osobu, na njezinom će se profilu nalaziti kartica Prati (Follow) umjesto Pratim (Following). Druga osoba neće dobiti obavijest kada ju prestaneš pratiti. Ukoliko je tvoj račun postavljen na Privatno (Private), možeš uklanjati pratitelje. Možeš ih, također, blokirati na sljedeći način:

1. Kliknuti na korisnički račun osobe
2. Kliknuti na gumb Postavke
3. Kliknuti na Blokiraj (Block)

Kada blokiraš osobu, ona ne može vidjeti tvoje fotografije, videozapise, pretraživati tvoj račun niti ti slati poruke. Blokiranoj osobi ne dolazi obavijest da je blokirana. Osim toga, blokiranjem druge osobe uklonio/la si njihove like-ove i komentare sa svojih objava. Blokirani se račun može i deblokirati na isti način.

Upravljanje komentarima

Vlastite komentare na tuđim objavama možeš obrisati, dok na svojim objavama možeš obrisati bilo koji komentar. Brisanje komentara ide na sljedeći način:

1. Klikni na kako bi se otvorio odjeljak s komentarima ili klikniš na komentar.
2. Povuci u lijevo preko komentara (iPhone) ili klikni i drži na komentaru (Android) koji bi želio/željela obrisati.
3. Klikni na

Komentare je moguće isključiti kako bi sprječio/la komentiranje tvojih objava. Kada isključiš komentare, bilo koji postojeći komentar postat će skriven. Ukoliko ponovno uključiš mogućnost komentiranja, svi će prošli komentari biti vidljivi te će korisnici moći komentirati objave.

Da bi isključio/la ili uključio/la opciju komentiranja, potrebno je učiniti sljedeće:

1. Klikni na (iPhone) ili (Android) iznad tvoje objave.
2. Označi Onemogućiti komentare (Turn Off Commenting) ili Omogućiti komentare (Turn On Commenting).

Moguće je onemogućiti komentiranje objava prije nego ih podijeliš. Prilikom objave, na zaslonu će se pokazati kartica Napredne postavke (Advanced Settings) te klikni na Onemogućiti komentare (Turn Off Commenting).

Filtriranje komentara

Komentari koji mogu biti neprimjereni, uvredljivi ili nasilni automatski će biti uklonjeni s tvojih objava. Filteri za takve komentare automatski su postavljeni, no možeš uvijek promijeniti postavke.

1. Klikni na vlastiti profil i ,
2. Klikni na Postavke (Settings) ,
3. Klikni na **Privatnost** (Privacy) – **Komentari** (Comments),
4. Klikni na Sakrij uvredljive komentare (Hide Offensive Comments) kako bi uključio/la opciju.

Također, možeš unijeti ključne filtere kako bi sakrio/la komentare koji sadrže određene riječi, fraze, brojeve ili emotikone koje želiš izbjeći.

1. Klikni na vlastiti profil i ,
2. Klikni na Postavke (Settings) ,
3. Klikni na Privatnost (Privacy) – Komentari (Comments),
4. Klikni pokraj Ručni unos filtera (Manual Filter) kako bi uključio/la opciju,
5. Unesi specifične riječi, fraze, brojeve ili emotikone u tekstualni okvir.

Kada uključiš opciju za filtriranje komentara, ona će se primijeniti na nove i postojeće komentare na tvojim objavama. Kada isključiš ovu opciju, filtrirani komentari bit će ponovno vidljivi.

Kako prijaviti problem?

Ukoliko vidiš komentare koji nisu u skladu s uvjetima korištenja Instagrama, možeš ih prijaviti. Da bi prijavio/la komentar, prati sljedeće korake:

1. Klikni na ispod objave.
2. Povuci komentar u lijevo (iPhone) ili drži na komentaru (Android) koji želiš prijaviti.
3. Klikni na
4. Klikni na Spam ili Scam ili Nasilni sadržaj (Abusive Content).
5. Označi razlog prijave komentara.

Prijava neprimjerenog komentara je anonimna.

Prijava objave i korisničkog računa

Ukoliko primijetiš neprimjerenu objavu, moguće je prijaviti objavu i/ili korisnički račun.

1. Klikni na (iPhone) ili (Android) iznad objave.
2. Klikni na Prijavi (Report).
3. Prati daljnje upute.

Prijava poruke

Moguće je prijaviti neprimjerenu fotografiju, videozapis ili poruku koju si primio/la putem Instagram Direct-a:

1. Otvori razgovor u aplikaciji.
2. Klikni i drži na poruci koju bi želio/željela prijaviti.
3. Klikni na Prijavi (Report).
4. Označi razlog zbog kojeg prijavljuješ poruku i klikni na Prijavi (Report).

Znaš li kako obrisati svoj korisnički račun?

Kada obrišeš svoj korisnički račun, tvoj profil, sve fotografije, videozapisi, komentari i osobe koje prate tvoje objave bit će trajno uklonjeni. Za brisanje korisničkog računa:

1. Prijavi se na [instagram.com](https://www.instagram.com) putem računala
2. Klikni na svoje korisničko ime koje se nalazi gore desno i zatim odaberi Uredi profil (Edit Profile).
3. Klikni na **Volio bih obrisati svoj račun** (I'd like to delete my account) koji se nalazi dolje desno.

Nemoj zaboraviti da ne možemo ponovno aktivirati tvoj korisnički račun i da se ne možeš ponovno prijaviti s istim korisničkim imenom jednom kada je korisnički račun obrisano. Ako ne želiš obrisati svoj korisnički račun, možeš privremeno sakriti svoj profil i objave dok ga ne aktiviraš opet. To se čini na način da nam svom profilu klikneš na Uredi profil (Edit profile) te odabereš opciju Privremeno onemogućiti moj račun (Temporarily disable my account) u dnu opcija. Važno je za napomenuti da se ovo može napraviti samo putem računala.

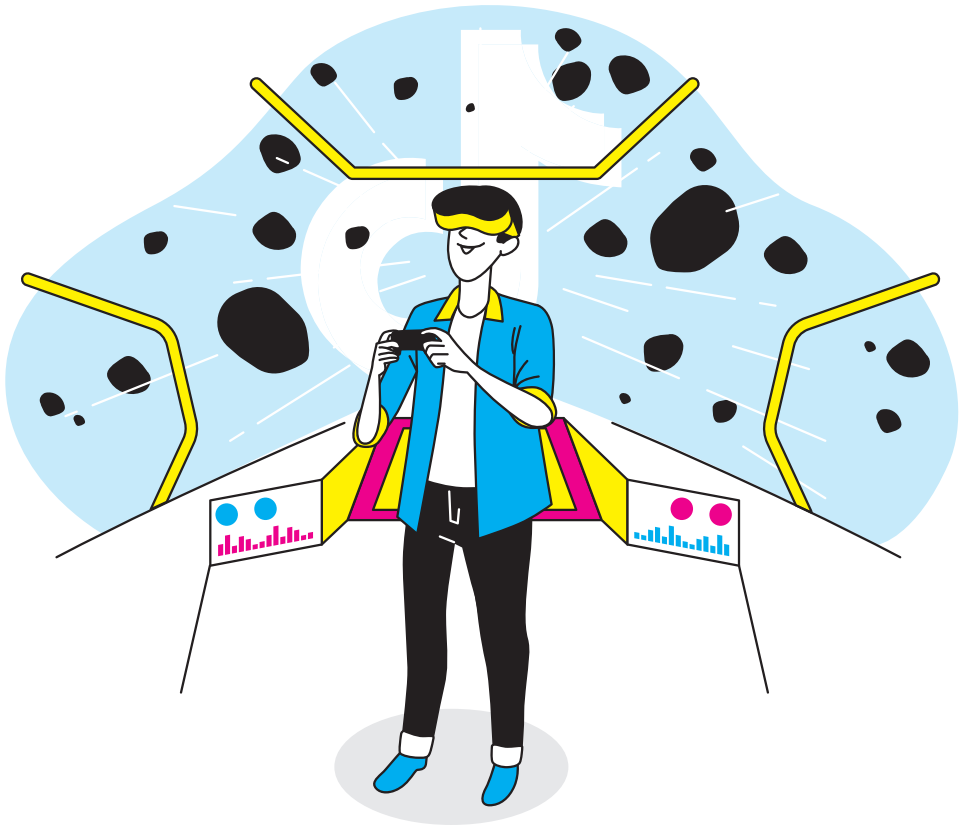
Kome se mogu obratiti za pomoć i podršku?

Instagram Centar za pomoć
help.instagram.com

Centar za sigurniji internet
www.csi.hr
info@csi.hr
0800 606 606

TikTok

- Što je TikTok?
- Tko može koristiti TikTok?
- Koje opcije nudi TikTok?
- Kako mogu kontrolirati aktivnosti na TikToku?
- Kako prijaviti problem?
- Gdje potražiti pomoć i podršku?

Što je TikTok?

TikTok je aplikacija za snimanje, objavljivanje i prosljeđivanje kratkih videosnimki maksimalne duljine 15 sekundi. Korisnici mogu snimati video uratke s različitim efektima, dodavati zvukove i tekst. Moguće je kombinirati do 4 zapisa zajedno. Videozapisi se reproduciraju u beskonačnoj petlji dok ne pređeš na drugi zapis ili učiniš drugu akciju unutar aplikacije. Najčešće se radi o zabavnim videozapisima na temu glazbe, plesa, kućnih ljubicama i slično. Za pregledavanje videa nije potrebna registracija, no ukoliko želiš objavljivati i slati sadržaje, potrebno je otvoriti vlastiti profil. Pri registraciji TikTok nudi razne opcije prijave – putem broja mobilnog uređaja, e-maila ili računa s drugih društvenih mreža. Kada se osoba prijavi, može pretraživati videosnimke prema autoru, kategorijama ili hashtag-ovima. Također, mogu se koristiti i kontakti s društvenih mreža kako bi se pronašli zanimljivi sadržaji. No, korisnik aplikacije ne mora nužno snimati video. Često se ova aplikacija koristi samo za praćenje i pretraživanje zanimljivih sadržaja.

Tko može koristiti TikTok?

TikTok aplikaciju mogu koristiti svi koji imaju navršених 13 godina te ona nije namijenjena korisnicima mlađim od 13 godina. Na Google Play i Apple trgovini uz aplikaciju nalazi se značajka 12+ koja omogućava roditeljima postavljanje roditeljskog nadzora onemogućavajući preuzimanje aplikacije ukoliko je njihovo dijete mlađe od navedene dobne granice. Ukoliko je dijete mlađe od 18 godina, roditelj mora dati svoju dozvolu za djetetovo korištenje. Također, ako je dijete mlađe od 13 godina, a ima aktiviran profil na TikToku, profil je moguće prijaviti putem linka privacy@tiktok.com. Ukoliko TikTok dođe do saznanja da je korisnik mlađi od 13 godina, profil će biti ukinut. Osim toga, TikTok je uveo zasebnu sekciju aplikacije za djecu koja im omogućava filtrirane videe koji neće narušavati njihovu sigurnost niti dobrobit. U takvoj opciji djeca ne mogu komentirati, pretraživati niti objavljivati svoje videe.

Koje opcije nudi TikTok?

TikTok služi za poticanje kreativnosti i zabave među korisnicima. Navedeno se nastoji ispuniti tako što se potiče korisnike na povezivanje s drugima i izražavanje sebe na autentičan način. Ova platforma nudi mjesto za izražavanje kreativnosti u raznim oblicima. Često videi sadržavaju ples, pjevanje, lip-sync ili samo govor korisnika aplikacije. Videi se mogu pretraživati pomoću hashtag-ova ili oznaka koje omogućuju grupiranje videa.

Pri ulasku u aplikaciji, otvara se naslovnica **Za tebe** (For You) koja ima ulogu početne stranice. Naslovnica Za tebe nudi videosnimke koji bi ti se mogli svidjeti, a pretražuje se prelistavanjem. Također, postoji naslovnica Pratitelji (Following) na kojoj se nalaze videosnimke korisnika koje pratiš.

Snimanje videa

Za dodavanje videa pritisni i automatski se pali kamera. Možda ćeš morati omogućiti pristup kameri (Allow Camera). Možeš dodavati razne zabavne filtere i efekte kako bi sadržaj učinio/la jedinstvenim, učitati postojeći video iz galerije mobitela, dodavati zvuk i pjesme pritiskom na Dodaj zvuk (Add a Sound) i slično.

Pregledavanje videa

Videosadržaj pregledava se prelistavanjem zaslona prema gore. Video se može komentirati, like-ati, proslijediti te pogledati profil osobe koja ga je objavila. Sadržaj možeš pretraživati pritiskom na Search button ili tražilicu, odnosno povećalo.

Slanje poruka

S ostalim korisnicima možeš razmjenjivati poruke. Slanje poruka može biti brz način za razmjenu kreativnih ideja s ostalim korisnicima, ali na TikToku jedino pratitelji osobe mogu poslati privatnu poruku. Možeš prestati pratiti ili blokirati korisnika i time prestaje mogućnost da ti osoba pošalje poruku. Također, može se i onemogućiti slanje poruka u potpunosti na postavkama sigurnosti.

Snimanje dueta

Ova je aplikacija ujedno i interaktivna jer korisnici mogu reagirati na tuđe videe putem opcije „duet“, koja omogućava snimanje vlastite reakcije na tuđi video. Radi se o opciji u kojoj osobe ne moraju biti zajedno na istom mjestu da bi snimile duet. Oba korisnika moraju se međusobno pratiti kako bi opcija funkcionirala. Jedan korisnik snimi i objavi video, a njegov pratitelj:

1. Klikne na gumb **Izbornika** u gornjem desnom kutu videa
2. Klikne na **Započni duet** (Start duet now)

Dueti mogu biti zabavan način kreiranja videa s drugim korisnikom. U svakom trenutku imaš mogućnost odabrati tko može napraviti duete ili reagirati na tvoj sadržaj. Svaki korisnik može odabrati dozvoljava li ili ne dozvoljava kreiranje dueta drugima (uz odabir tko su te druge osobe) za pojedini ili sve sadržaje na njihovom profilu.

Kako mogu kontrolirati aktivnosti na TikToku?

Privatni ili javni profil

Nakon registracije u aplikaciju, korisnički će profil biti javan, točnije objavljeni videi bit će javno dostupni publici. Da bi postavio/la privatni profil, potrebno je:

1. Otići na profilnu stranicu
2. Označiti gumb **Izbornika** u gornjem desnom kutu
3. Označiti Privatnost i sigurnost (Privacy and Safety)
4. Označiti Privatni račun (Private Account)

Iako imaš privatni profil, i dalje možeš upravljati time tko te prati tako što uklanjaš ili blokiraš račune u bilo koje vrijeme. Korisnike možeš pratiti pritiskom na njihovu sliku profila te pritiskom na Prati (Follow). Prestanak praćenja postiže se pritiskom na sliku profila te pritiskom na sliku .

Kada je korisnik uklonjen s liste pratitelja, tom se računu onemogućava slanje poruka, dok blokirani korisnički računi nemaju mogućnost stupanja u kontakt s tobom ili gledanja tvog sadržaja. Neovisno o tome je li korisnički račun privatni ili javni, imaš mogućnost odlučiti hoćeš li dopustiti da komentare na videima ostavljaju svi, samo pratitelji ili nitko. Također, ova se opcija može postaviti za sve objave korisničkog računa ili za pojedinu objavu zasebno. Uz to, iako su komentari dozvoljeni, mogu se postaviti filteri za blokiranje neželjenih komentara.

U postavkama **Privatnosti i sigurnosti** (Privacy and Safety settings) uređuje se kontrola privatnosti za komentare, poruke i duete.

Upravljanje komentarima

1. Klikni na gumb **Izbornika** u gornjem desnom kutu
2. Klikni na **Privatnost i sigurnost** (Privacy and Safety)
3. Klikni na **Tko može objavljivati komentare** (Who Can Post Comments) i označi **Svi** (Everyone), **Prijatelji** (Friends) ili **Nitko** (Off).

Upravljanje komentarima na pojedinačnom videu

1. Otvori video i klikni na gumb **Podijeli** (Share)
2. Klikni na **Postavke sigurnosti** (Privacy Settings)
3. Klikni **Onemogući komentare za ovaj video** (Turn off comments for this video).

U svakom trenutku korisnik ima mogućnost obrisati komentar koji je objavljen na njihovom videu – potrebno je samo duže pritisnuti na komentar te odabrati opciju Izbrisi (Delete).

Upravljanje porukama

1. Klikni na gumb **Izbornika** u gornjem desnom kutu
2. Klikni na **Privatnost i sigurnost** (Privacy and Safety)
3. Klikni na **Tko mi može poslati poruku** (Who can send me messages) i označi Prijatelji (Friends) ili Nitko (Off)

Upravljanje duetima

4. Klikni na gumb **Izbornika** u gornjem desnom kutu
5. Klikni na **Privatnost i sigurnost** (Privacy and Safety)
6. Klikni na **Tko može snimiti duet sa mnom** (Who Can Duet With Me) i označi Svi (Everyone), Prijatelji (Friends) ili Nitko (Off)

Upravljanje videosnimkama

Svaki objavljeni video bit će dostupan na naslovnoj stranici korisničkog profila. Videosnimke koje si označio/la kao Javne (Public), mogu vidjeti svi korisnici TikTok aplikacije. Ukoliko je tvoj video označen kao Privatno (Private), video možeš vidjeti samo ti neovisno o tome je li tvoj račun postavljen na Privatni ili Javni korisnički račun.

Postoje dva načina kako odabrati tko može vidjeti objavljeni video:

1. Ako je video već objavljen, klikni na gumb Podijeli (Share) – Tko može vidjeti ovaj video (Who Can View This Video) – Privatno (Private)
2. Ako će video tek biti objavljen, klikni na Tko može vidjeti ovaj video (Who Can View This Video) – Privatno (Private)

Ako poželimo obrisati objavljeni video, potrebno je:

1. Označiti video
2. Kliknuti na gumb Izbornika u gornjem desnom kutu
3. Označiti Obriši (Delete) ili kliknutie na ikonu kante za smeće

Kako nekoga blokirati ili obrisati?

TikTok nudi mogućnost blokiranja drugih korisničkih računa. Blokirani račun ne može gledati vaše videoe ili biti u interakciji s vama (slanje poruka, pisanje komentara, praćenje i stavljanje like-ova). Postupak je sljedeći:

1. Klikni na profil računa koji želite prijaviti
2. Klikni na gumb Izbornika
3. Klikni na Blokiraj (Block) i prati korake u aplikaciji.

Ukoliko želiš deblokirati neki račun, postupak je sljedeći:

1. Na svom profilu pritisni u gornjem desnom kutu aplikacije
2. Pritisni Privatnost i sigurnost (Privacy and Safety)
3. Pritisni Vaša lista blokiranih računa (Your block list)
4. Za željenog korisnika pritisni Deblokiraj (Unblock).

Upravljanje korisničkim računom

Moguće je obrisati TikTok račun.

1. Potrebno je kliknuti na gumb Izbornika u gornjem desnom kutu
2. Označiti Upravljanje mojim korisničkim računom (Manage My Account)
3. Ako nisi do tada, nužno je dodati broj mobitela kako bi ti se poslao kod pomoću kojeg će se ukloniti račun
4. Kada je broj mobitela dodan, u izborniku će se pojaviti opcija Razmišljate o uklanjanju svog korisničkog računa? (Thinking about removing your account?) na koju je potrebno kliknuti

5. Otvorit će se nova stranica gdje označi Pošalji kod (Send Code)
6. Upisati kod poslan u poruci na mobitelu
7. Potrebno je potvrditi suglasnost s uvjetima i pratiti daljnje korake
8. Kliknuti na Obrisati korisnički račun (Delete Account)

Napomena: Kada je korisnički račun obrisani, obrisani je trajno te ne postoji mogućnost poništavanja.

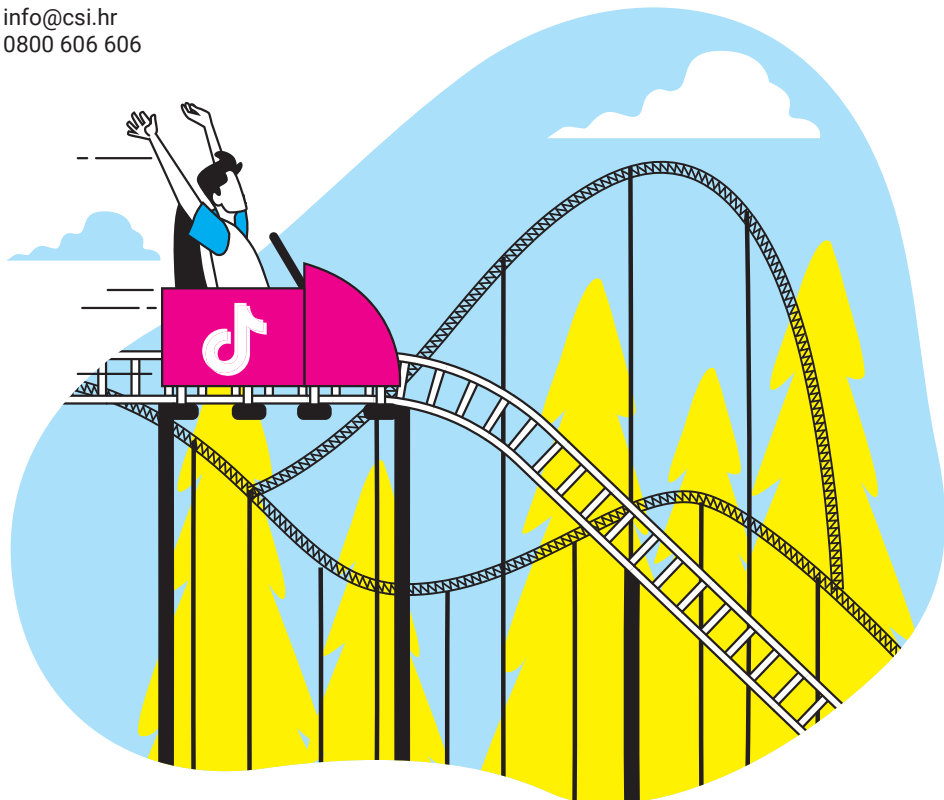
Prijava

1. Otvori sadržaj koji želiš prijaviti.
2. Klikni na gumb **Izbornika**
3. Klikni na **Prijavi** (Report) i prati korake u aplikaciji

Gdje potražiti pomoć i podršku?

TikTok Centar za pomoć
support.tiktok.com

Centar za sigurniji internet
www.csi.hr
info@csi.hr
0800 606 606

- Što je Facebook?
- Ti imaš kontrolu!
- Tko može vidjeti moje objave?
- Poznajem li dovoljno postavke privatnosti?
- Kako i gdje se pojavljuje moj profil?
- Kako koristim moju listu prijatelja?
- Kako deaktivirati Facebook račun
- Preuzmi kontrolu nad aplikacijama i igrama!
- Gdje potražiti pomoć i podršku?

Što je Facebook?

Facebook je jedna od popularnih društvenih mreža koja omogućava povezivanje s prijateljima, obiteljima, kolegama s fakulteta ili posla. Osim za ostvarivanje kontakta, ova se društvena mreža može koristiti i za prikupljanje novih informacija, reklamiranje, upoznavanje novih ljudi. Svatko se može besplatno pridružiti. Za registraciju vam je potrebna e-mail adresa, korisničko ime, datum rođenja i lozinka. Facebook ističe kako je za korištenje ove aplikacije potrebno imati navršених 13 godina.

Koje opcije nudi Facebook?

Personalizirano iskustvo

Facebook upotrebljava podatke koje ima o vama – na primjer, sadržaje koje označite sa „sviđa mi se“, stranice koje posjetite, sadržaj koji podijelite i slično. Na taj se način kreira vaše iskustvo – objave, priče, događaji, oglasi kako biste u novostima vidjeli sadržaj koji najbolje odgovara vama!

Povezivanje s ljudima i organizacijama

Facebook vam nudi prijedloge o grupama kojima se možete pridružiti, događajima na kojima možete sudjelovati, stranicama koje možete pratiti ili im poslati poruku, serijama koje možete gledati i slično. Facebook ističe kako su usluge ove mreže najkorisnije kada su ljudi povezani s drugim ljudima, grupama i organizacijama.

Komunikacija s drugima

Na različite se načine možete izražavati na Facebooku i komunicirati s prijateljima, obitelji i drugim važnim osobama. Komunikacija je moguća dijeljenjem statusa, fotografija, videozapisa i priča. Također, moguće je slati poruke te kreirati događaje ili grupe.

Otkrivanje novih sadržaja, proizvoda i usluga koje bi vam se mogle svidjeti

Na ovoj se društvenoj mreži prikazuju oglasi, ponude i drugi sponzorirani sadržaj kako bi vam se pomoglo u otkrivanju sadržaja, proizvoda i usluga koje nude brojna poduzeća i organizacije koje upotrebljavaju Facebook i druge Facebookove proizvode.

Borimo se protiv štetnog ponašanja te štitimo i podržavamo svoju zajednicu.

Ukoliko Facebook tim dozna za neprimjeren sadržaj ili ponašanje, poduzet će se odgovarajuće radnje – na primjer, tako da se ponudi pomoć, ukloni sadržaj, blokira pristup određenim značajkama, onemogućí račun ili kontaktiraju tijela za provedbu zakona. Također, Facebook svojim korisnicima nudi mogućnost kontrole nad sadržajem koji kreiraju, što znači da vi upravljate time tko smije i što vidjeti na vašem profilu.

Kontroliraj što dijeliš!

U gornjem desnom dijelu odaberi ikonu pomoći te u njoj odaberi lokot **Provjera postavke privatnosti**.

Ovdje možeš vidjeti:

- Tko može vidjeti moje objave?
- Tko me može kontaktirati?
- Kako mogu spriječiti da me netko smeta?

Facebook postavke privatnosti pomažu ti kontrolirati tko može vidjeti tvoje objave na Facebook-u i kako se povezuješ s ljudima. Kako bi saznao/la više o Osnovama privatnosti pogledaj na poveznici: www.facebook.com/about/basics

Razmisli o količini informacija koju dijeliš s različitim ljudima. Želiš li dijeliti iste stvari s kolegama s posla kao i s prijateljima?

Tko može vidjeti moje objave?

Razmisli omogućiti samo „Prijateljima“ vidljivost svih tvojih objava

Zapamti, kada se radi o označavanju fotografija moraš paziti da često „prijatelji prijatelja“ mogu vidjeti koga i što označavaš.

- Izaberi na strelici prema dolje () u gornjem desnom kutu **Postavke**
- Izaberi **Privatnost** u izborniku lijevo
- U dijelu **Vaša aktivnost**, pitanje Tko može vidjeti vaše buduće objave? izaberite **Prijatelji**

Za trenutne informacije o označavanju posjeti <http://on.fb.me/PQzwdD>

Zapamti! Dvapat razmisli prije nego objaviš nekakav sadržaj. Nemoj zaboraviti da jednom objavljeni sadržaj na internetu, zauvijek ostaje na internetu – čak i kada ga obrišemo! Bi li htio/htjela da tvoje fotografije ili videozapise vidi tvoja baka ili budući poslodavac?

Pripazi na svoju Vremensku crtu

- Izaberi na strelici prema dolje () u gornjem desnom kutu **Postavke**
- Izaberi **Vremenska crta i označavanje** u izborniku lijevo
- U dijelu **Pregledajte**, omogućiti **Želite li pregledati objave u kojima ste označeni prije nego što vam se objava pojavi na vremenskoj crti?**

Kako promijeniti reklame koje vidim?

Facebook alat Osnove privatnosti omogućuju ti kontrolu nad reklamama koje vidiš, ovisno koje si stranice označio/la sa „Sviđa mi se“, dodavanjem interesa na tvoju Vremensku crtu ili odabirom reklama koje ti se čine korisnim ili zanimljivim. Ovo, doduše, neće promijeniti količinu reklama koje vidiš, samo će pomoći Facebook-u kako bi znao više o tome što ti se sviđa i koje su ti reklame značajnije.

Kako bi shvatio/la zašto ti se određena reklama prikazuje:

- Odaberi u gornjem desnom kutu **Opcije događaja** određene reklame
- Odaberi „**Zašto mi se ovo prikazuje?**“

Kako biste sakrili reklame koje ne želite vidjeti:

- Odaberi u gornjem desnom kutu reklame **...**
- Odaberi „**Ne želim ovo vidjeti**“
- Ako želiš sakriti sve reklame od određenog oglašivača, izaberi „**Sakrij sve oglase od**“
- Ispuni obrazac koji slijedi kako bi Facebook shvatio koje reklame želiš ili ne želiš vidjeti

Više o Facebook reklama možeš vidjeti na poveznici: <http://on.fv.me/1kJXBwn>

Kako prijaviti zlostavljanje?

Ako misliš da si zlostavljan/a na Facebook-u, možeš prijaviti svaku objavu u gornjem desnom uglu ili **Centru za sigurniji internet**.

To možeš učiniti tako da odabereš ikonu **...** u gornjem desnom kutu, u izborniku odabereš **Zatražite pomoć** ili **prijavite objavu**.

Zapamti uvijek uslikati dokaze zlostavljanja i blokirati osobu koja te smeta.

Kako mogu deaktivirati ili obrisati svoj račun?

Ako deaktiviraš svoj račun, tvoja Vremenska crta neće biti obrisana, ali će biti privremeno suspendirana. Nitko neće moći pronaći tvoj račun i neće se više pojavljivati unutar Popisa prijatelja. U slučaju deaktivacije tvoji podaci ostati će spremljeni i kasnije mogu biti reaktivirani.

- Izaberi na strelici prema dolje (**▼**) u gornjem desnom kutu **Postavke**
- Izaberi **Vaše informacije na Facebooku** u izborniku lijevo
- Odaberite **Deaktivacija i brisanje** pa odaberite željenu opciju

Gdje potražiti pomoć i podršku?

Facebook Centar za sigurnost - www.facebook.com/safety

Facebook Centar za pomoć - www.facebook.com/help

Safer internet europski centri

www.saferinternet.org

Centar za sigurniji internet

www.csi.hr

info@csi.hr

0800 606 606

YouTube

- Što je YouTube?
- Tko smije koristiti YouTube?
- Sadržaj YouTubea
- YouTube smjernice zajednice
- Savjeti za zaštitu privatnosti na YouTubeu
- Što se događa sa sadržajem koji prekrši pravila?
- Što je YouTube Kids?
- Koje su mogućnosti roditeljskog nadzora dostupne na YouTube Kidsu?
- Savjeti za roditelje
- Savjeti za korištenje YouTube-a
- Kome se obratiti za pomoć i podršku?

Što je YouTube?

YouTube je platforma koja omogućuje otkrivanje, gledanje i dijeljenje videozapisa i drugih sadržaja. Služi i kao forum putem kojeg se osobe povezuju, informiraju i inspiriraju druge širom svijeta. Osim toga, YouTube služi kao platforma za distribuciju za velike i male autore izvornih sadržaja i oglašivače.

Tko smije koristiti YouTube?

YouTube-ove mogućnosti smijete upotrebljavati ako imate navršених a) najmanje 16 godina ili b) 13 i više godina, uz pristanak roditelja putem aplikacije Family Link. Potrebno je otvoriti račune za dijete i roditelja na odvojenim uređajima i povezati račune. Pomoću Family Linka roditelji mogu kreirati Google račun svom djetetu mlađem od 13 godina. No, dijete mlađe od 13 godina može koristiti samo aplikaciju YouTube Kids. Oni ne mogu koristiti YouTube aplikaciju niti mrežnu stranicu dok ne napune 13 godina. Kada dijete navrší 13 godina, ono je u mogućnosti koristiti YouTube ukoliko mu roditelji dozvoli putem Family Link-a. Nakon povezivanja računa, roditelji mogu koristiti Family Link da bi lakše pratili vrijeme upotrebe uređaja i upravljali sadržajem koji dijete koristi.

Sadržaj YouTubea

Da bi se pregledavali i pretraživali sadržaji YouTube-a, nije potrebno imati Google račun. No, Google račun potrebno je kreirati ukoliko želiš ocjenjivati videozapise, pretplatiti se na kanale, izraditi vlastiti kanal i slično. Nakon izrade kanala, korisnik dobiva pristup dodatnim značajkama i funkcijama kao što su prijenos videozapisa, komentiranje ili izrada popisa za reprodukciju.

Prijenos sadržaja

Ukoliko imaš kanal, možeš prenositi različite sadržaje na aplikaciju. Sadržaje možeš koristiti za promicanje poslovanja ili umjetničkog rada. Ako odlučiš prenijeti sadržaj, on mora biti u skladu s uvjetima korištenja. Također, u bilo kojem trenutku možeš ukloniti svoje sadržaje. Ukoliko sadržaji mogu nanijeti štetu, YouTube tim ih može ukloniti ili maknuti dio. Tim YouTube-a obavijestiti će te o razlozima uklanjanja.

Obustavljanje i ukidanje računa

Korisnički račun možeš prestati upotrebljavati u bilo kojem trenutku. Ako ga želiš ukloniti sa svog Google računa, to uključuje zatvaranje tvog YouTube kanala i uklanjanje tvojih podataka, uz mogućnost preuzimanja kopije svojih podataka.

Prijava videozapisa, komentara ili kanala

Kad se prenese na YouTube, svaki sadržaj može biti prijavljen u bilo kojem trenutku, nakon čega ga pregledava osoblje YouTube-a. Ako tim za pregled ne utvrdi nikakve prekršaje, sadržaj će ostati na web-lokaciji bez obzira na broj prijava. Prijavljivanje sadržaja anonimno je, što znači da drugi korisnici ne znaju tko je poslao prijavu.

1. Prijeđi na videozapis, komentar ili koji želiš prijaviti.
2. Dodirni Više sa desne strane ispod videozapisa.
3. Dodirni Prijavi .
4. Odaberi razlog prijave.

Savjeti za zaštitu privatnosti na YouTube-u:

- Dobro razmisli prije objavljivanja osobnih podataka. To uključuje mjesto boravišta, školu koju pohađaš ili kućnu adresu.
- Zaštititi podatke svojeg računa i nemoj s drugima dijeliti zaporku. Djelatnici YouTubea nikad neće tražiti da im daš svoju zaporku. Ne daj se prevariti ako ti se javi netko tko se lažno predstavlja kao djelatnik YouTube-a!
- Najprije zatraži dopuštenje. Drži se pravila prema kojemu je prije snimanja drugih osoba ili objavljivanja njihovih osobnih podataka potrebno zatražiti njihovo dopuštenje.
- Posjeti stranicu Postavke privatnosti i sigurnosti na kojoj možeš pronaći popis alata pomoću kojih možeš upravljati sadržajem i svoje iskustvo na web-lokaciji učiniti ugodnijim.

Sigurnost djece na YouTube-u

YouTube ne dopušta sadržaj kojim se emocionalno ili fizički ugrožavaju maloljetnici, tj. osobe mlađe od 18 godina. Ako primijetiš sadržaj koji krši ta pravila, prijavi ga. Ako smatraš da je dijete u opasnosti, to bi se odmah trebalo prijaviti lokalnoj policiji. Nemoj objavljivati sadržaj na YouTube-u ako se na njega odnosi bilo koji od opisa u nastavku:

- Seksualizacija maloljetnika
- Štetne ili opasne radnje u kojima sudjeluju maloljetnici
- Izlaganje maloljetnika emocionalno stresnim situacijama
- Lažno prikazivanje sadržaja kao primjerenog za sve uzraste
- virtualno zastrašivanje i uznemiravanje koje uključuje maloljetnike

Kome se obratiti za pomoć i podršku?

YouTube Centar za pomoć

<https://support.google.com/YouTube/>

Centar za sigurniji internet

www.csi.hr | 0800 606 606 | info@csi.hr